

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

*AGENCIJE ZA DRŽAVNU SLUŽBU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI

**AGENCIJE ZA DRŽAVNU SLUŽBU
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 04-16-1-996/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1. KRITERIJI	7
2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	7
3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
4. PRORAČUN	10
4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti	10
4.1.1. Podzakonski akti	12
4.1.2. Ostali akti - mišljenja i tumačenja Agencije	14
5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	16
5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	16
5.1.1. Bruto plaće	17
5.2. Bilanca stanja.....	17
6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	18
7. JAVNE NABAVE.....	18
8. KOMENTARI	19
PRIVICI.....	19

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih financijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Agencije za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Agenciji u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti²

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- *Istekli mandat ravnatelja Agencije (točka 3. Izvješća).*
- *Donošenje podzakonskih akata vezanih za statusna pitanja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine i realizaciju procesa upošljavanja državnih službenika u Institutu za mjeriteljstvo BiH i Službi za zajedničke poslove institucija BiH (točka 4.1. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo **Agencije** je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

² Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **Agencije** prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 26.7.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu³
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Agencije za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvješćima i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na primjenu članka 32.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁴ (kojim je definiran prijem državnih službenika kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti) i na primjenu članka 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH (koji se odnosi na davanje suglasnosti institucijama za prijem uposlenih na određeno vrijeme).

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Agencija je, postupajući po članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH, obavijestila Ured za reviziju o poduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka danih u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, a obavijest je dostavljena izvan zakonom propisanog roka.

³ Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20).

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

Na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 2.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✓ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke, ① preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Agencija je dužna da prilikom upošljavanja osigura puni stupanj transparentnosti, te da precizno definira do kog roka i pod kojim uvjetima, na temelju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, institucija može da zahtijeva raspisivanje oglasa uz primjenu članka 32a.	Agencija nije precizno definirala uvjete za primjenu članka 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH prilikom raspisivanja oglasa za popunu upražnjenih radnih mjesta.	✗
2.	Agenciji je dužna da, na sve zakonom prihvatljive načine, skrene pozornost institucijama BiH na slučajeve nepravilne primjene Zakona o državnoj službi i podzakonskih akata i pri tome uskrati davanje suglasnosti, a sve u cilju zakonitog postupanja i transparentnosti u upošljavanju državnih službenika.	Agencija je u određenim slučajevima skretala pozornost institucijama na potrebu pravilne primjene propisa i/ili odbijala dati suglasnost za angažman uposlenika na određeno vrijeme na upražnjenim radnim mjestima državnih službenika.	✓
Br. prep.	Preporuke iz izvješća ranijih godina	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća ranijih godina	Status
1.	Agencija je dužna da, prilikom kreiranja (prijedloga) akata iz djelokruga svoje nadležnosti, nastoji uzeti u obzir sve raspoložive informacije i praktična iskustva kako bi se kroz izmjene pravnog okvira prepoznalo što više slučajeva iz prakse i time suštinski riješili postojeći problemi u primjeni propisa, te doprinijelo većem stupnju vladavine prava i transparentnosti u upošljavanju, promjeni radnopravnog statusa državnih službenika, te zakonitom reguliranju njihovih prava i obveza. (2019. godina)	Agencija je, u 2020. godini, povukla iz procedure pribavljanja suglasnosti Vijeća ministara BiH na Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama BiH (čiji je tekst u dijelu vezanom za ocjenu rada državnih službenika bio temelj za preporuku) i nije sačinila novi tekst, te stoga nije bilo moguće ocijeniti realizaciju preporuke.	①

Tablica 2. Pregled realizacije preporuka

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Ustrojstvo i rukovođenje: Unutarnji ustroj i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost u rujnu 2018. godine⁵. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za 36 izvršitelja.

Prema važećem Pravilniku, poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Sektor za postavljenja, Sektor za obuke i informacijske tehnologije, Sektor za pravne, opće i financijske poslove i Odjel za upravljanje ljudskim potencijalima, reformu javne uprave i europske integracije.

Agencijom rukovodi ravnatelj imenovan na mandatno razdoblje od pet godina počev od 1.2.2016. godine, što znači da je mandat ravnatelja Agencije istekao u veljači 2021. godine.

Ravnatelju Agencije je istekao mandat u siječnju 2021. godine, o čemu je obaviješteno Vijeće ministara BiH, ali isto nije poduzimalo aktivnosti po predmetnom pitanju.

Ravnatelj Agencije, koji se nalazi na radnom mjestu tajnika s posebnim zadatkom, imenuje Vijeće ministara BiH, a bira se i imenuje u skladu s člankom 34. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁶. Agencija je u

siječnju 2021. godine obavijestila Vijeće ministara BiH da je ravnatelju Agencije istekao drugi mandat i da produženje istog nije moguće, s obzirom na relevantne zakonske odredbe, te da je stoga potrebno u svrhu imenovanja novog ravnatelja Agencije raspisati javni oglas.

Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH je u veljači 2021. godine dostavilo Obavijest Agenciji u kojoj je navedeno: „Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 27. sjednici održanoj 18.2.2021. godine, nije razmatralo Informaciju o isteku mandata ravnatelja Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine jer je ista skinuta na Kolegiju Vijeća ministara na potenciranje predsjedatelja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine“. Do konca svibnja 2022. godine Vijeće ministara BiH nije poduzimalo daljnje aktivnosti po predmetnom pitanju.

Financijsko upravljanje i kontrola: Sustav financijskog upravljanja i kontrole se implementira u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Agencija je sačinila Godišnji akcijski plan za uspostavu i unapređenje sustava unutarnjih financijskih kontrola na temelju kojeg je provodila planirane aktivnosti (donesen je novi interni akt o formiranju radne grupe za financijsko upravljanje i kontrolu, uneseni su poslovni procesi i rizici u PIFC aplikaciju i sl.). Također, Agencija je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH dostavila Godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu u kome su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj predmetnog sustava.

⁵ Pravilnikom o dopuni pravilnika o unutarnjem ustroju iz siječnja 2021. godine utvrđene su obveze ravnatelja Agencije i rukovoditelja organizacijskih jedinica za uspostavljanje i razvoj sustava upravljanja i unutarnjih kontrola.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

Unutarnja revizija: U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁸ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁹, Središnja jedinica za unutarnju reviziju Ministarstva financija i trezora BiH nadležna je za obavljanje unutarnje revizije u Agenciji.

U skladu sa Godišnjim planom unutarnje revizije za 2021. godinu, kao i Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2021.-2023. godina, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva je u tekućoj godini obavila reviziju „Upravljanje rizicima u Agenciji“.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo tijekom godine odluke o privremenom financiranju¹⁰ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹¹, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.213.000 KM (tekući izdaci 1.210.000 KM i kapitalni izdaci 3.000 KM).

Agenciji su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operative planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.210.000 KM. Ukupna realizacija sredstava odobrenih na temelju odluka o privremenom financiranju u 2021. godini iznosi 1.124.286 KM.

Agencija je izvršila prestrukturiranja rashoda proračuna, koja je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH¹², prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog proračuna. Ukupan iznos prestrukturiranja iznosio je 34.200 KM (povećane bruto plaće i naknade za 24.000 KM i unajmljivanje imovine i opreme za 10.200 KM, a smanjene ugovorene i druge posebne usluge za 34.200 KM).

4.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Agencija je samostalna upravna organizacija čije nadležnosti su regulirane Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH¹³. Navedenim Zakonom su propisane nadležnosti Agencije kako slijedi:

- realizacija procesa upošljavanja državnih službenika na zahtjev institucija;
- pomoć institucijama u realizaciji njihove kadrovske politike, organizacijskog razvoja i uspostavljanja informacijskog sustava upravljanja ljudskim resursima;
- obuka i razvoj državnih službenika;

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹² Odluke MFT, broj: 05-16-2-6726-2/21 od 30.8.2021. godine i broj: 05-16-2-7627-3/21 od 15.11.2021. godine

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

- obavljanje ostalih poslova i zadataka utvrđenih Zakonom.

Polazeći od srednjoročnog cilja Vijeća ministara BiH, za razdoblje 2021.-2023. godina, koji glasi „Unaprijediti kapacitete i kvalitetu rada u obavljanju poslova Vijeća ministara BiH“ Agencija je definirala svoj specifični cilj „Unaprijediti sustav upošljavanja, stručnog usavršavanja i drugih aspekata upravljanja ljudskim potencijalima u državnoj službi iz mandata Agencije“. Ovaj specifični cilj Agencija realizira kroz dva programa i to upošljavanje i zaštita prava državnih službenika i stručno usavršavanje državnih službenika.

Agencija je u Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva¹⁴ za 2021. godinu navela da je naprijed navedeni specifični cilj Agencije (koji je definiran i Programom rada Agencije¹⁵) ostvaren 84%. Prema navodima Agencije na postotak izvršenja specifičnog cilja prvenstveno je utjecala epidemija COVID-19 koja je dovela do posebnih uvjeta funkcioniranja Agencije, kao i privremeno financiranje institucija BiH koje je bilo na snazi tijekom 2021. godine. Pored toga, Agencija je navela da je na postotak izvršenja specifičnog cilja utjecalo i sljedeće:

- ✓ U okviru projekta Upošljavanje državnih službenika - započete, a nezavršene natječajne procedure u 2020. godini.
- ✓ U okviru projekta Registar državnih službenika i razvoj informacijskog sustava za prikupljanje statističkih podataka o javnoj upravi nisu urađeni podzakonski akti kojima bi se uredilo uspostavljanje Registra uposlenih u institucijama BiH, te stvorili preduvjeti za održavanje i prilagođavanje sustava u projektu.
Vijeće ministara BiH je na 38. sjednici, održanoj 26.5.2021. godine, pod točkom 26., donijelo Zaključak kojim se usvaja Informacija Agencije o problematici uspostave Registra uposlenih u institucijama BiH, te zadužilo Ministarstvo pravde BiH da u suradnji sa Agencijom dostavi na usuglašavanje prijedlog zakona o dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kojim će se zakonski omogućiti Agenciji vođenje registra državnih službenika i svih uposlenih u institucijama BiH, osim vojnih osoba, policijskih službenika i uposlenih u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kako bi isti prijedlog Vijeće ministara moglo dostaviti Parlamentarnoj skupštini na usvajanje.
Također, istim zaključkom Vijeće ministara je zadužilo Agenciju da u roku od tri mjeseca od dana usvajanja gore navedenog zakona, sačini i dostavi na usuglašavanje prijedlog odluke kojom će se omogućiti vođenje registra uposlenih, kako bi istu odluku Vijeće ministara moglo usvojiti.
U 2021. godini nije došlo do usvajanja zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, zbog čega ni Agencija nije bila u mogućnosti sačiniti i dostaviti na usuglašavanje prijedlog odluke kojom će se omogućiti vođenje registra.
- ✓ U okviru projekata Analiza potreba za obukom i plan obuke kao i Realizacija plana obuke izvršena je izmjena načina održavanja obuka tako da su se obuke održavale i online i u učionici, ovisno o epidemiološkoj situaciji.

Iz prezentiranog se može zaključiti da Agencija nije provela planiranu aktivnost vezanu za donošenje podzakonskog akta koji treba biti temelj za razvoj sustava za prikupljanje statističkih podataka o javnoj upravi (sustava za ispitivanje strukture državnih službenika), a koji treba omogućiti provedbu različitih statističkih istraživanja u institucijama BiH za potrebe popunjavanja upitnika SIGMA-e, Europske komisije i drugih partnera koji su sastavni dio procesa reforme javne uprave.

¹⁴ Odlukom Vijeća ministara BiH utvrđena je forma i okvirni sadržaj Izjave o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije, koju rukovoditelj institucije dostavlja uz godišnje izvješće o izvršenju proračuna Ministarstvu financija i trezora BiH (Službeni glasnik BiH, broj 56/19)

¹⁵ Vijeće ministara BiH je usvojilo Program rada Agencije na 23. sjednici održanoj 29.12.2020. godine.

Nadalje, prema obrazloženjima iz Prijedloga izvješća o radu Agencije¹⁶ nije sačinjen Prijedlog odluke o uvođenju razvijenog okvira kompetencija (zbog nedostatka tehničkih i kadrovskih kapaciteta) i Prijedlog odluke o jedinicama u institucijama BiH (zbog usklađivanja sa načelima SIGMA-e). Prijedlog Naputka o načinu i postupku podnošenja elektronskih prijava kandidata u postupku upošljavanja državnih službenika u institucijama BiH nije dobio dostatan broj glasova na 43. (održanoj 4.11.2021. godine) i 44. (održanoj 10.11.2021. godine) sjednici Vijeća ministara BiH.

4.1.1. Podzakonski akti

Tijela upravne ili izvršne vlasti usvajaju podzakonske akte (pravilnike, naputke, naredbe i instrukcije) koji predstavljaju akte niže pravne snage koji se usvajaju radi lakše provedbe zakona i zasnivaju se na izričitim ovlaštenjima utvrđenim tim zakonom, te imaju status općih pravnih akata.

Pravilnik o postupcima izbora državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti: Člankom 19. stavak 4. i člankom 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH definiran je postupak prijema državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH. U skladu s člankom 32a. stavak 4. navedenog Zakona Agencija je donijela Pravilnik o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještanja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH¹⁷.

Pravilnikom je definirano da će se odredbe članka 32.a Zakona i odredbe članka 5. stavak (4) ovog Pravilnika, koje se odnose na javne oglase, primjenjivati do potpune ili pretežne popune nove institucije ili organizacijske jedinice koja preuzima ili na koju se prenose nadležnosti. Nedostatan jasno definiran termin „pretežna popuna“ ima za posljedicu poteškoće u tumačenju i produžavanje primjene članka 32.a Zakona na neodređeno vrijeme. Naime, u tekućoj kao i prethodnih godina zabilježena je primjena navedenog članka iako nije bilo izmjene propisa u pogledu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH u dužem razdoblju.

Važno je napomenuti da je ovaj postupak različit od redovitog postupka javnog oglašavanja (članak 21. Zakona) u pogledu načina oglašavanja, kraćeg roka za podnošenje prijava, strukture pismenog dijela stručnog ispita i sl. Agencija ističe da za primjenu upošljavanja po članku 21. Zakona nema kadrovskih i prostornih kapaciteta, a što nije dokumentirano odgovarajućim analizama i projekcijama budućeg upošljavanja državnih službenika.

PREPORUKA 1

Agencija je dužna precizno definirati uvjete i rokove za primjenu članka 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH kako bi se osiguralo poštivanje načela zakonitosti i transparentnosti prilikom provedbe postupaka popunjavanja upražnjenih radnih mjesta državnih službenika u institucijama BiH¹⁸.

¹⁶ Upućen na usvajanje Vijeću ministara BiH 16.3.2022. godine

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 56/09, 54/10, 70/12 i 12/20

¹⁸ Preporuka se odnosi na usklađenost i ponavlja se.

Pravilnik o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika¹⁹: U travnju 2021. godine Agencija je donijela Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH²⁰, a u svibnju 2021. godine je dostavila institucijama BiH Informaciju o postupanju kod primjene ovog Pravilnika.

Naime, određene odredbe Pravilnika²¹ (razdoblje ocjenjivanja državnih službenika i sl.) će biti primjenljive tek nakon izmjena i dopuna Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, što znači da odredbe pravilnika (propisa niže pravne snage) nisu usklađene sa odredbama zakona (propisa više pravne snage), odnosno nije ispoštovano načelo hijerarhije pravnih akata.

Nadalje, u Pravilnik je dodan članak 37a. koji definira prijelazni režim ocjenjivanja rada tajnika sa posebnim zadatkom. Naime, člankom 34. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH propisano je da se posebnim zadatkom utvrđuju dužnosti i ciljevi koje tajnik treba ispuniti, što se objavljuje u „Službenom glasniku BiH“ u isto vrijeme kada i postavljenje tajnika sa posebnim zadatkom (stavak 3.) i da se realizacija ciljeva definiranih njegovim mandatom procjenjuje kroz godišnju ocjenu rada, a ponovna dodjela mandata zasniva se na pozitivnoj ocjeni rada (stavak 4.).

Predmetnim člankom Pravilnika definirani su elementi po kojima se ocjena rada tajnika sa posebnim zadatkom smatra utvrđenom i to godišnje izvješće o radu institucije i godišnje izvješće Ureda za reviziju institucija BiH o reviziji financijskog poslovanja institucije²². Nejasna je pravna osnova po kojoj je Agencija razradila sustav ocjenjivanja tajnika sa posebnim zadatkom.

Posebno ukazujemo na to da je jedan od elemenata za ocjenu rada navedenih kategorija uposlenih i godišnje izvješće Ureda za reviziju o reviziji financijskog poslovanja institucije. Revizija je postupak koji se provodi po revizijskim standardima. Predmet revizije odnosi se na informaciju, stanje (okolnost) ili aktivnost koja se mjeri ili ocjenjuje spram određenih kriterija. Može imati brojne oblike i različite značajke, ovisno o cilju revizije. Odgovarajući predmet revizije je moguće identificirati i na konzistentan način ocijeniti ili mjeriti spram kriterija, na način da se isto može podvrgnuti postupcima prikupljanja dostatnih i odgovarajućih revizijskih dokaza koji podržavaju revizijsko mišljenje ili zaključak.

U svakoj reviziji postoje kriteriji koji su primjereni okolnostima dane revizije. U utvrđivanju primjerenosti kriterija, revizor razmatra njihov značaj i razumljivost za predviđene korisnike kao i njihovu cjelovitost, pouzdanost i objektivnost (neutralnost, općeprihvaćenost i usporedivost s kriterijima koji su korišteni u sličnim revizijama). Kriteriji koji se primjenjuju mogu ovisiti o nizu

¹⁹ Pravilnik donosi Agencija za državnu službu na temelju članka 29., 30. i 64. stavak 4. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH

²⁰ Službeni glasnik BiH, broj 24/21

²¹ Pravilnik je provedbeni propis, kojim se razrađuju pojedine odredbe zakona ili propisa koje donosi Vijeće ministara BiH, radi osiguranja pravilne primjene tih zakona ili propisa, članak 99. stavak 2. Zakona o upravi (Službeni glasnik BiH, broj 32/02, 102/09 i 72/17).

²² Ocjena rada u skladu sa navedenim elementima za pojedine godine smatra se: a) pozitivnom, ukoliko je izvješće o radu usvojeno od strane Vijeća ministara, a izvješće revizije sadrži ocjenu „pozitivno mišljenje“ ili „pozitivno mišljenje uz isticanje predmeta“ i b) negativnom, ukoliko je izvješće o radu odbijeno putem formalne odluke od strane Vijeća ministara, a izvješće revizije sadrži ocjenu „negativno mišljenje“ ili „mišljenje s rezervom“ u dijelu mišljenja o financijskim izvješćima institucije (stavak 3).

Ukoliko izvješće o radu nije usvojeno od strane Vijeća ministara iz razloga što nije razmatrano ili što nije bilo dostatno glasova za njegovo usvajanje, te ukoliko izvješće revizije sadrži ocjenu „mišljenje sa rezervom“ o usklađenosti, a riječ je o jednoj rezervi u dijelu ocjene usklađenosti, isti nemaju učinka na utvrđivanje ocjene rada (stavak 4).

Ako se stekla jedna od okolnosti iz stavka (4) ovog članka, ocjena rada utvrđuje se primjenom druge okolnosti u skladu sa stavkom (3) toč. a) ili b), a ako se ispune obje okolnosti iz stavka (4) ovog članka, tajnik sa posebnim zadatkom smatra se neocjenjenim za tu godinu (stavak 5.).

faktora, uključujući ciljeve i vrstu revizije. Kriteriji mogu biti konkretni ili općenitiji i mogu se izvući iz različitih izvora, uključujući zakone, propise, standarde, zdrava načela i najbolje prakse. Informacije o predmetnom pitanju odnose se na rezultate ocjenjivanja ili mjerenja predmetnog pitanja spram kriterija. Mogu se nalaziti u različitim oblicima i imati različite značajke, ovisno o cilju i opsegu revizije.

Dakle, formalna kategorizacija izraženog mišljenja revizije kako je to navedeno u Pravilniku o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika nije odgovarajući aspekt promatranja djelokruga revizije niti je primjerena praksa postupanja tijela uprave, te stoga smatramo da postoji potreba preispitivanja odredaba ovog Pravilnika u predmetnom dijelu. U svezi s uključivanjem mišljenja revizora kao elementa za ocjenu rada određenih kategorija uposlenih, ističemo da nije konzultiran Ured za reviziju kao institucija koja je jedino relevantna na razini institucija BiH da ponudi stručno mišljenje po navedenom osnovu.

Također, Pravilnikom²³ je propisano da se naprijed navedeni sustav ocjenjivanja primjenjuje i na imenovane ravnatelje, odnosno rukovoditelje upravnih organizacija i njihove zamjenike, kao i na članove kolegijalnih tijela koji za svoj rad odgovaraju Vijeću ministara BiH. Radnopravni status navedenih kategorija uposlenih je definiran Zakonom o radu u institucijama BiH i istim je definirao ocjenjivanje rada uposlenika na koje se ovaj propis primjenjuje, te je stoga nejasan pravni temelj za konkretno postupanje, odnosno da se podzakonskim aktom donesenim na temelju Zakona o državnoj službi u institucijama BiH definira postupak ocjene rada po Zakonu o radu u institucijama BiH.

PREPORUKA 2

Agencija je dužna uskladiti odredbe Pravilnika o načinu ocjenjivanja rada državnih službenika u institucijama BiH sa odredbama relevantnih zakona i drugih propisa²⁴.

4.1.2. Ostali akti - mišljenja i tumačenja Agencije

Agencija je početkom 2021. godine utvrdila da Vijeće ministara BiH nije obaviješteno²⁵ **o isteku mandata ravnatelja** Instituta za mjeriteljstvo BiH i da je navedena institucija uputila u proceduru usvajanja Prijedlog novog pravilnika o unutarnjem ustroju.

U skladu s navedenim Agencija je uputila dopis Institutu za mjeriteljstvo BiH kojim traži informacije o situaciji vezanoj za donošenje novog pravilnika o unutarnjem ustroju, a posebno je li potrebno zbog toga odložiti oglašavanje radnog mjesta ravnatelja, kako bi se izbjegli problemi koji bi iz nastale situacije mogli nastupiti (poništenje javnog oglasa, ponovno oglašavanje, visoki troškovi istog itd.). Institut za mjeriteljstvo BiH je dostavio Agenciji dopis u kojem navodi da potpuno opravdanim smatra inicijativu Agencije da se oglašavanje radnog mjesta ravnatelja odgodi do donošenja i implementiranja novog pravilnika o unutarnjem ustroju institucije.

²³ U Pravilnik je dodan i članak 29a. kojim se regulira ocjena rada savjetnika iako ova kategorija uposlenih nema status državnih službenika, te se stoga na istu ne mogu primjenjivati odredbe propisa o ocjenjivanju državnih službenika.

²⁴ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost.

²⁵ Vijeće ministara BiH je na 95. sjednici održanoj 23.7.2009. godine zadužilo Agenciju da mu blagovremeno dostavlja informacije u svezi s istekom mandata za državne službenike na rukovodećim pozicijama, čije imenovanje potvrđuje Vijeće ministara BiH, te da pri tome vodi računa da rokovi moraju biti u suglasnosti s potrebnim vremenom za provedbu natječajne procedure.

Važno je napomenuti da je neizvjesno razdoblje u kojem će biti okončana procedura donošenja i implementiranja novog pravilnika o unutarnjem ustroju Institutu za mjeriteljstvo BiH, te da relevantnim propisima nije predviđeno da provedba predmetne procedure može produžiti mandat rukovoditelja institucije, odnosno odgoditi raspisivanja oglasa za popunu radnog mjesta imenovane osobe.

PREPORUKA 3

Potrebno je da Agencija, u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH, isto blagovremeno obavještava o isteku mandata državnih službenika na rukovodećim pozicijama²⁶.

Nadalje, Agencija je i pored činjenice da u Arhivu BiH nije bilo upražnjenih radnih mjesta prema odobrenom proračunu, izdala rješenje o **eksternom premještanju prekobrojnog državnog** službenika iz Ministarstva pravde BiH i postavljenju na radno mjesto šefa Odsjeka za opće i pravne poslove u Arhivu BiH. Primjenom rješenja izvršeno je dodatno upošljavanje i stvorene su obveze, bez prethodno odobrenih finansijskih sredstava.

Agencija je u rješenju, bez navođenja zakonske osnove, navela da će „sva eventualna dodatna sredstva za primjenu ovog rješenja osigurati Ministarstvo financija i trezora BiH, po prethodno upućenom zahtjevu Arhiva, u skladu s relevantnim propisima i dosadašnjom praksom, da se u slučaju prekobrojnosti osiguravaju sredstva potrebna za rješavanje pitanja prekobrojnosti državnog službenika“. Nedostajuća sredstva za plaće i naknade u 2021. godini su osigurana prestrukturiranjem rashoda Arhiva BiH.

Važno je napomenuti da je u Ministarstvu pravde BiH, kao i u drugim institucijama BiH, bilo upražnjenih radnih mjesta šefova odsjeka tako da je nejasan kriterij po kojem je Agencija odlučila da „prekobrojnog“ državnog službenika premjesti u Arhiv BiH.

PREPORUKA 4

Potrebno je da Agencija prilikom raspoređivanja prekobrojnih državnih službenika razmotri sve okolnosti koje utječu na aktivnosti, finansijske transakcije i informacije institucija, a koje trebaju biti usklađene sa relevantnim zakonima i drugim propisima²⁷.

Također, Agencija je u više navrata davala mišljenja²⁸ o nekim aspektima (imenovanje, razrješenje, imenovanje natječajnog povjerenstva, odsustvo iz državne službe i sl.) **položaja tajnika sa posebnim zadatkom**²⁹ kao državnog službenika najviše razine, jedinog koji se imenuje na određeno vremensko razdoblje (mandat), s obzirom na to da predmetna pitanja nisu sustavno riješena.

Jedno od pitanja odnosilo se na pravo tajnika sa posebnim zadatkom da se prijavi na interni natječaj u instituciji kojom rukovodi. Stav Agencije po predmetnom pitanju je da se tajnik sa posebnim zadatkom koji je prethodno imao status državnog službenika u instituciji, može prijaviti i na interni oglas za popunjavanje radnog mjesta državnog službenika u istoj instituciji³⁰.

²⁶ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost.

²⁷ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost.

²⁸ Mišljenja su dostupna na <https://ads.gov.ba/>

²⁹ Pozicije ravnatelja i zamjenika ravnatelja upravnih organizacija, glavnih tajnika i njihovih zamjenika, glavnog disciplinskog tužitelja, izvršnog dužnosnika, zastupnika Vijeća ministara BiH i dr.

³⁰ Odgovor na upit, broj: 03-34-2-1002-1/21 od 28.12.2021. godine

Ministarstvo pravde BiH je na upit Agencije za državnu službu dalo Mišljenje³¹ po predmetnom pitanju u kojem se između ostalog navodi: „*Mogućnost prijave tajnika sa posebnim zadatkom na interni oglas, imajući u vidu činjenicu da nije eksplicitno zabranjena, a s obzirom na članak 17. Zakona, nesporna je kada takva osoba koja je na poziciji tajnika sa posebnim zadatkom dragovoljno da ostavku sa tog položaja, vrati se na isto ili slično radno mjesto u instituciji i prijavi se na spomenuti interni oglas.*

Međutim, svakako bi i u ovom slučaju trebalo imati u vidu da bi ispravnost takve prijave tajnika sa posebnim zadatkom na interni oglas bila upitna i iz drugih razloga koji dovode u pitanje njegovu objektivnost spram internog oglasa na koji bi se prijavio. Tu prije svega mislimo na činjenicu da proceduru svakog natječaja pokreće rukovoditelj institucije, a posebno da proceduru internog natječaja provodi povjerenstvo koje imenuje rukovoditelj institucije koji je u pravilu tajnik s posebnim zadatkom, odnosno da tajnik sa posebnim zadatkom, a kao što smo gore naveli, obavlja poslove rukovodnog karaktera koji svakako ima utjecaj na sastav povjerenstva, čak i u slučaju da je isti nije neposredno imenovao, te da u slučajevima postavljanja rukovodećeg državnog službenika istog imenuje rukovoditelj institucije.

Nadalje, ne treba zanemariti ni činjenicu da iz Zakona proizlazi da je interni natječaj u pravilu unapređenje (članak 28. stavak 2. Zakona). Ovo su neke od okolnosti koje svakako treba imati u vidu kada se želi zauzeti stav o dopuštanju prijave tajnika s posebnim zadatkom na interni oglas“.

Vjerodostojno (autentično) tumačenje zakona pravni je institut kojim zakonodavac u slučaju pogrešnog ili različitog tumačenja određene zakonske odredbe u praksi, radi pravilnog tumačenja i jedinstvene primjene, utvrđuje njezino autentično značenje aktom koji ima snagu zakona sa povratnim djelovanjem.

U svibnju 2021. godine, u Službi za zajedničke poslove institucija BiH je okončan interni natječaj po kojem je na oglaseno radno mjesto državnog službenika postavljen tajnik sa posebnim zadatkom (rukovoditelj institucije) koji je sudjelovao u proceduri internog natječaja.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Agencija je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnje izvješće je sačinjeno u skladu sa Pravilnikom o finacijskom izvješćivanju institucija BiH i Instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna proračunskih korisnika za razdoblje 01.01.-31.12.2021. godine.

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.124.286 KM, što je za 88.714 KM manje u odnosu na rashode odobrene proračunom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz proračuna za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (789.599 KM), naknade troškova uposlenih (82.453 KM), izdatke za telefonske i poštanske usluge

³¹ Broj: 09-02-4-323/22 od 1.2.2022. godine

(22.630 KM), unajmljivanje imovine i opreme (40.868 KM), izdatke za tekuće održavanje (39.107 KM) i ugovorene usluge (141.181 KM)³².

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 789.599 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 459.437 KM, a porezi i doprinosi 330.162 KM. Bruto plaće i naknade su za 52.327 KM veće u odnosu na prethodnu godinu.

Prosječan broj uposlenih u 2021. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 25.

Raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda: U 2021. godini Agencija je nastavila sa primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenog unutar platnog razreda³³ pa je 12 uposlenih napredovalo unutar platnih razreda i to sedam osoba po osnovu ocjene rada, četiri osobe po osnovu stjecanja višeg stupnja stručnog zvanja, a jedna osoba po oba prethodno navedena osnova.

5.2. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 74.518 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 205.577 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja, neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (73.303 KM), obveze prema dobavljačima (46.861 KM) i obveze prema uposlenima (85.413 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza na 31.12.2021. godine. Popisom nisu konstatirane značajnije nepravilnosti i nedostaci.

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

³² Značajniji rashodi se odnose na autorske honorare (65.764 KM) i izdatke za rad povjerenstava (49.550 KM).

³³ Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen. Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Agenciji je odobreno 26 uposlenih. Na 31.12.2021. godine, Agencija je imala 24 uposlenih na neodređeno vrijeme³⁴.

U tijeku 2021. godine nije bilo prijema u radni odnos na neodređeno i određeno vrijeme. Također, nije bilo internih premještaja sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto koja pripadaju istoj razini radnog mjesta i istom platnom razredu.

Putem internog oglasa unaprijeđena su tri državna službenika na više radno mjesto.

Sporazumnim prekidom radnog odnosa, u prosincu 2021. godine, prestao je radni odnos za jednog uposlenika.

U Agenciji su izvršili ocjenjivanje državnih službenika i uposlenika za 2021. godinu.

7. JAVNE NABAVE

Prema prezentiranim podacima³⁵, Agencija je u 2021. godini provela tri konkurentska postupka ukupne vrijednosti 34.750 KM. Osim navedenog, Agencija je putem izravnih sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 24.904 KM.

Na temelju pregledanih procedura javnih nabava i to dva konkurentska postupka za nabavu usluga održavanja IT sustava MojKonkurs (14.000 KM) i Trening Menadžment Sistema (17.000 KM), te tri izravna sporazuma ukupne vrijednosti 10.587 KM, nisu uočene značajnije nepravilnosti i nedostaci.

³⁴ Podaci iz obrasca 4.1. finansijskih izvješća

³⁵ Podaci iz sustava e-nabave i tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

8. KOMENTARI

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U komentarima su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije i prezentirane informacije o aktivnostima koje će biti poduzete na njihovom rješavanju u narednom razdoblju.

Reviziju u Agenciji za 2021. godinu obavili su: Mirsada Sijamić - viši revizor za finansijsku reviziju (voditelj tima), Lutvija Šrndić - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima) i Nevena Kenjić - revizor za finansijsku reviziju (član tima).

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Mirsada Sijamić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Agencija za državnu službu BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.210.000	0	1.210.000	1.124.286	93
Bruto plaće i naknade	781.000	24.000	805.000	789.599	98
Naknade troškova uposlenih	97.000	0	97.000	82.453	85
Putni troškovi	7.000	0	7.000	2.277	33
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	35.000	0	35.000	22.630	65
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	10.000	0	10.000	6.171	62
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	0	0	0	0	
Unajmljivanje imovine i opreme	31.000	10.200	41.200	40.868	99
Izdaci za tekuće održavanje	40.000	0	40.000	39.107	98
Izdaci za osiguranje	0	0	0	0	
Ugovorene i druge posebne usluge	209.000	-34.200	174.800	141.181	81
2. Kapitalni izdaci	3.000	0	3.000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	3.000	0	3.000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.213.000	0	1.213.000	1.124.286	93
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno proračun (4+5+6+7)	1.213.000	0	1.213.000	1.124.286	93

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.2.2022. godine.

Ravnatelj:
Neven Akšamija, mr. iur.

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Agencija za državnu službu BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	1.215	2.019	60
Novčana sredstva	0		
Kratkoročna potraživanja	1.215	2.019	60
Kratkoročni plasmani	0		
Interni finansijski odnosi	0		
Zalihe	0		
Kratkoročna razgraničenja	0		
2. Stalna sredstva	73.303	32.848	223
Stalna sredstva	573.831	274.942	209
Ispravka vrijednosti	500.528	242.094	207
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	73.303	32.848	223
Dugoročni plasmani	0		
Dugoročna razgraničenja	0		
UKUPNO AKTIVA (1+2)	74.518	34.867	214
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	132.274	163.367	81
Kratkoročne tekuće obveze	46.861	64.870	72
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema uposlenima	85.413	75.097	
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	0	23.400	0
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	73.303	32.848	223
Izvori sredstava	73.303	32.848	223
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	205.577	196.215	105

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.2.2022. godine

Ravnatelj:
Neven Akšamija, mr. iur.

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim nalogima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 23.5.2022. godina

Ravnatelj

Neven Akšamija, mr. iur.